

Sy-li spěwał,  
Pilnje džěłał,  
Strowja će  
Swójbny statok  
A twój swjatosok  
Zradny je.

Za staw sprócnny  
Napoj mócnny  
Lubosć ma;  
Bóh pak swěrnny  
Přez spař měrnny  
Čerstwosć da.



Njeh ty spěwał,  
Swěrnje džěłał  
Wšědne dny;  
Džeń pak swjatosok,  
Dušl daty,  
Wotpočń ty.

Z njebjes mana,  
Njeh čl khmana  
Žiwnosć je;  
Žiwa woda,  
Klž Bóh poda,  
Wokřew čel!

F.

## ↳ Sserbske njeđzelske łopjeno. ↳

Wubawa šo kóždu šobotu w Smolerjež knihicizšczerńi w Budyšćinje a je tam ša šchwórtlětnu pschědplatu 40 pj. dostacž

### Okuli.

#### Česf. 5, 1—9.

Pokutny džěń je naschemu ludej to praschenje stajl: „Čhzeće tež wy přecž hieč?“ Tuto praschenje je runje nětko jara wazne, hdžež jich wjele š zyrkwje wustupuje. Kaž běchu něhdy Jesuškowi wuczobnizy, klž jich wjele wot teho Anješa woteńcž widžachu, psches tuto praschenje nuso- wani, šo rošbudžicž, hacž chychu dale pschi Jesuška wostacž abo niž a šo š njemu wusnawachu, tak je tu pola naš nětortryžkuli, klž je přjedy khablał a njewěsty byl we šwojei měrje, widžl, šo ma šo rošbudžicž pak ša Jesuška pak pschecžimo njemu; a tak je pokutny džěń ša nětortrehožkuli wěšće džěń šnutštowneho a šwonštowneho wobrocženja š temu Anješej byl. Hacž je šhto šchescžijan, to šo pak w jeho šadžerženju we šłowach a škuttach, w jeho šhodženju po- šafuje.

Tužamu šlužbu, šotruž nam pokutny džěń wopokafuje, je šwj. Pawol něhdy šwojei wošadže w Česfu wopokafal; w tamnym psches šwoje wšlowanje tak bohatym a kčžejatym šlownym měšće Mlakeje Wšije, w šotrymž bēšche jeho po- šanškich waschnjow a šlych njepočžinkow dla wjele lóžo, do štareho pohansšwa wróčńo padnyč hacž pola naš. Šchož šwj. Pawol tam praji, to pschezo hišcže placži

w šhodženju psches Jesuška wumoženyč džěčži Božich.

š temu šlušča

1. lubosčž, klž je š woporam šotowa;

2. wobštajne pschewinjenje pohansškich njepočžinkow;  
3. čžšta a šprawna wutroba.

1. „Čžincže tehodla po Bosh!“ Je to móžno? Nje- budže našcha próža podarmo? A tola, kaž nad štarym ša- šonjom to šlowo šteji: „Budžče šwjecži, pschetož ja šym šwjatosok, šon Anješ, wasch Bóh“ (š. Mójš. 19, 2); kaž Jesušk w předomanju na horje praji: „Tehodla šyrbicže wy šokonjeni byčž, runje jako tež wasch Wótz w njebjesach šokonjany je (Mat. 5, 48.); tak šwj. Pawol šebi tu wo- šprawdže žada: „Čžincže po Bosh!“ A to wón móže; wšchaf šu čži, na šotrychž šo wobrocži, psches Jesuška wot hřeča a šmjercže wumožene, lube Bože džěčži! Kaž džěčži štarschich, šotrymž maja šo ša njelicžomne šostate šobrotly džakowacž, njehadža šrudžicž, ale jim pošluchaja, tak šladatej wocži džěčži Božich štajnje na teho Anješa (Ps. 25, 15 — Okuli) a na jeho šwjatosok wolu. A tuta džakowna lubosčž š Bohu šo šjewi we woporach, w lubosčži š bližšchemu.

Ša šnamjo tuteje lubosčže maja šchescžijenjo šwojeho Anješa a mišštra šesom šhryšta. Čžehodla je wón šmjercž na šchizju čžerpil a š tym wopor wujednanja ša hřeššny šwět pschinješl? Šeho je hnała lubosčž š bratram a poš- šluššnosčž napschecžimo njebjesšemu Wótzzej.

Runje nětko we šwjatosok poššnym čžaku pschewodžu- jemny šwojeho Šbóžnika na pučžu jeho čžerpjenja. Wón wjedžesche, šcho na jeho čžakafche. Šajš bēdženje jeho dušche: „Mój Wótcže, jeli móžno, njeh šon šhelich wote mnje přecž džě!“ A tola čže wšcho to čžežke na šo wšacž — š lubosčže š tym, klž bychu hewał šhubjeni byli, klž šu



wumóženja potrebni, s lubošću k nam. — S tym pať bě wón tež poslušny hač do smjercze; tehodla je jeho wopor „Bohu k blódkemu wonjenju.“ Hdyž pschi sapalnych woporač kad k njebežam stupasche, mějachu to sa snamjo Božeho spodobanja. (1. Mójs. 8, 21.) Tak je Bóh nad Jesuřowej lubošću, kotraž šo sa bratrow woprowasche, wošebite dobre spodobanje měl.

Jesuř je nasche snamjo: „Rhodźće w lubošći, jako tež Khrystuř nař je lubowal!“ —

„Rhodźće w lubošći!“ Raž to słowo wot křhiza do žyła, je wěšće pohanskim Gfesijskim tež tuto słowo hluposć bylo. Sich mudrosć jim něšto žyly druhe wufasowasche: Hladajće na to, sčtož wam najwjazny wužitka a wjeřela wunješe! A tola, ta mała křesćijanska wořada šwojemu wučerjej rošymjesche, a wona je po nim činila a dobyła. Posdžischo bě nimale žyly město křesćijanske a šwj. Jan tam s biskopom, kiž je wěšće tež hišće jich wjele psches šwoju lubosć a miłosć sa šwojeho Anjese dobył. — „Rhodźće w lubošći!“ K temu šo tež dženřa njewěrjazy šmėja. Šebicziwi šo jenož sa tym prascheja, sčto jim někajsi wužitk wunješe. Haj, někotři drje město křesćijanskeje lubosće šebi žadaja: Rhodźće w hi-dženju wscheho, sčtož wam k woli njeje! A drusy šašo maja lubosć sa šlabosć. To wschať je šlabosć, hdyž staršchi šwojim džěčom ničšo sakašac njemóža; ale prawa lubosć to njeje, kiž štemu dobre reka. Křesćijanska lubosć šlaba njeje! Sčto drje je čezšche, hdyž šylnišchi šlabšcheho potłóči abo hdyž jeho k šebi horje šbėhnje a jemu pomha, hdyž tež šam ničšo s teho nima? A kaž šmy my wschitzy Jesuřowej pomozy potrebni, tak mamy jich tak wjele, kiž šu nascheje pomozy potrebni, kiž šebi šamym pomhač njemóža! Rhodźće w lubošći, jako tež Khrystuř nař je lubowal! To budže Bohu spodobny wopor.

2. Ale sčto šo tola dženřa wscho lubosć njemjenuje! S tutym wyřofim, nadobnym mjenom šo tež pschi, sčtož je niřte, njecziřte, njehorne a masane. Wo „šwobodnej lubošći“ šo reči, kotraž šebi žada, šo by šo kóždy šwojim čželnym lóřchtam bješ sadžėwanja pschewostajicž mohł. Šswjate piřmo to hinať mjenuje, mjenujzy: Kurwařtvo a njecziřtořć. A k temu lařomnřtvo pschistaji jako něšto, sčtož je runje tak njekničomne. Kurwařtvo a lařomnřtvo bėřchtaj hlownaj pohanskaj njepočintaj, kiž drje bėřchtaj tež runje w bohatym Gfesu domach. Wjele pjenješ bě mješ ludžimi; ale te bėchu sa jich wjele škaženje. Młodzi je noschachu do domow njepóžćiwosće, štari je we šwojich křamorach kopjachu a mějachu šwoje wjeřele nad šo blyřččatym šlotom.

Tež nascheho luda bohatřtvo a derjeměčje je psches dolhi měr jara rostlo. Ale s tym šo tež na druhim boku wschelate stare dobre křesćijanske waschnja pominjeja. Raž šo s nahlym blyřkom nóžna čžemnosć pschetorbje, tak druhdy s masanych prozeřow psched šudom špóřnawamy, tak hlubořo je jėd njepóžćiwosće do žra a jadra nascheho luda žrať a šo dobył. A kaž wjele tšřaz tajkich šlósčow w potajnym wostanje!

Šswjaty Pawoł derje wě, po kotrym pučzu něčto k tutej šlósći pschindže. Hdyž šo huřčischo s wohenjom hraje, tam šo škóncžnje pali. A hracze s wohenjom šu njehorne šłowa, nablasne reče a žorty, s kotrymiž šo čželne njecziřte lóřchty wubudžuja. Rať s tym dženřa šteji? Šotre knihi a nowiny šo najradřcho čžitaja? Njėřbu to

te, kiž we šlužbje njepóžćiwosće šteja? W městach masch we wjetřchej kórcžnje wjele nowinom wupořženych. Šotra šo najbóle čžita? Ša, kotraž je šnutska runje tajka masana, kaž psches wjele trjebanja a pschimanja hižom wot wonka! Wo čžim šo huřto reči we wjeřolym towařtwje? Njėřbu to lute njehorne šłowa, psched kotrymiž šwj. Pawoł warnuje? Šo wschitko šu snamjenja sa to, šo je něšto šhnilo w naschim ludu, šo s nim dele dže. Čžim hlubřcho šo něčto do tuteho blóta šhubi, čžim bóle šo wot Boha šdaluje.

Šjesbóžne je tež lařomnřtvo, kotrež tež lubosće njėřnaje. Šraj lařomnemu šwoju nusu, jeho wutroba twjerda wostanje. Šudaschej bě dobyť tamnych 30 šlėbornikow wjazny hódny, hač šwėrnosć k temu Anjesej. W naschim čžaschu je lařomnřtvo kaž powřchitřowna křorosć! Njėch je rošdžěl mješ bohatym wobředžerjom a křudym džėlaczerjom jara wulki, šmyřlenje jeju wobegu wutrobom je to šamřne, wobaj čžetaj wjazny mčč! K temu dyrbja kžė a jebanřtvo, pscherada a njėřwėrnosć šlužicž; pschetož lařomnřtvo je šurowa móž, kiž nad wutrobami kņeži, hdyž tež šo šwjast s Bohom rošwjaša. Wulki je štrach, kiž tež tu nam hrořy. „Pschetož to dyrbicze wy wjedžecž, šo žadny kurwať abo njecziřty, abo lařomny, kotryž je pschibožniř, nima herbřtwa na Khrystuřowym a Božim kraleřtwe.“ Šu mamy šo šwėru bėdžicž! Psched jedom, kiž by šo do małeje rany nascheho čžėla dobyč mohł, šo starosćiwje na kėžbu bjerjemy. Njedyrbjeli to wjele bóle psched jedom, kiž žiwjenje nascheje duřche mori? „Šehodla njedajće šo nikomu šawješć s prošnyimi rečemi; pschetož tnych wėřow dla pschindže hnėw Boži na džėči teje njewėry“. Pschecziwo šawjedniřam mamy wobřtacž! Šo sa naschu mlóžinu wschať lořto njeje. Rať móže wunamařacž, sčto je prawe, hdyž čži jeni ju na Boha a jeho šłowo pokasuja, drusy šo jemu šmėja! Njemobroczi šo do teho bořa, hdyž najwjazny wjeřela wo-čžakuje? Rať móža wořebje mlóžni ludžo psched hrėchom pschecziwo šchestej kařni wobarnowani wostacž, hdyž šo starřchim, a hdy by škradžu bylo, porokuje: Wy tež njėřčje lėřřchi byli, dnyli my! A tola tuto wojowanje hišće podarmo njeje. Masch lud hišće derje čžuje, sčto je hařba! Šonřte, kotrymž šo njėřřchitřojne wėřy lubja, šo šazpawaju; a mlóžym holzam, kiž šu padnyłe, šo čžestny wėřz wořmje. Škóždy šebi pať pscheje, šo by jeho džėčo na čžėle a na duřchi štrowe bylo a wostalo! „Šehodla njebudžće jich towařřchojo!“ Šswjaty poštny čžasť wschať nam šašo nasche wyřofe powoľanje džėči Božich pokasuje! Duž křodžmy we wobřtajnym pschewinjenju pohanskich šlych njepočintow!

3. S pschirunanjom wo šwėtle a čžemnosći šwj. Pawoł šwojich čžitarjom na to pokasuje, kařte pschemėnje je šo s nimi štalo. „Wy bėřčće přjedy čžemnosć, něčto pať šeže šwėtkosć w tym Anjesu!“ Wěřće je ně-škotryžkuli s hařbu pschi tutych šłowach wopomnil, kať je něhdy w rjećřasach hrėcha ležal a je šo s džaknej wutrobu wjeřeliť, šo je jemu šwėtko s njebjeř šřhadžalo; šo wě, sčto je čžisťe a sčto njecziřte, sčto jemu šlůřcha a sčto niř, sčto je pravo a njėprawo; šo wě, šo dobry byč je jeno temu móžno, pola kotrehož štej myřle a křód psches jene; hdyž we wutrobje bydli „dobrota, prawdosć a wėrnosć“. Šswėtka wutroba je to přenje, sčtož je ke křesćijanskemu křodženju nusne!

Hdyž šo wječor pschibližuje, dha šebi šwėzu šařwėčimy. Tež křesćijenjo to móža, hdyž jich čžma



wobdawa. *Rak dha to? Dženšnišcha njedžela jo nam praji: „Dkuli —, mojej woczi hladatej stajnje na teho Anješa!“*

*Samjeń.*

*V. w H.*

### **Alěj Boha psched woczomaj a we wutrobje!**

Hdyž jo někomu rjeknje, so ma šebi něšto wsacž a šmė tošamo potom mēcž, dha šebi wón to dwójžy kašacž njeda; pšchetož našcha ruka šo rad wupšchestrjewa, hdyž móže šo žaneho šubla mozowacž. A tola je husto to, šchtož bjerjemy, jara mašo winojte; něščtožtuli je nam šamo šchšódne. Šorjejšche šlowo nam tež pšchwoša, šo dhrbimy něščto mēcž a wobšhowacž a nješmėmy šebi tošamo ženje wjazy rubicž dacž. Šchto dha? Boha mamy psched woczomaj a we wutrobje mēcž. *Rak dha je to móžno? Šlaj my mamy Boha psched woczomaj, hdyž šo w nalěczu šchtomy šelenja a šwėtki šacžewaju. Šchtož woczi wotewrja, tón dhrbi we wšchėm Boha wuhladacž, kiž móže šam tajku pychu se šemje šwjesčž. A hdyž šo w šymje šněš i toštych mrocželow šaje a šylne wėtry i nim hraja a hdyž pšchi najšórschim mjeršnjenju móž žiwjenja w našymšich šywach tola nješhinje, dha šašo Boha psched šobu widžimy; pšchetož šamo jeho šu tute šlutki. Tola tak to našche šlowo njemėni. My mamy Boha psched woczomaj mēcž, to rėka, my dhrbimy pšchezo wjedžicž, šo wón tu je, kiž je nam kašnje daš a chže je džeržane mēcž; šo wón tu je, kiž nam wjele dobrotom čini, šo bychmy jemu ša nje džakowni byli; šo wón tu je, kiž tež na šudnym dnju budže, šo by naš po našchich šlutkiach šudžik. A tajke hladanje na Boha njeje ničžo njemužitne, ale jara wužitne; pšchetož wono je najšėpšchi šredš, naš psched hrėchom wobarnowacž.*

Naš šo i pobožneho doma šyn do zušby poda. Hdyž šwojej maczeri božemje prajesche, jemu tašama šloty pjeršchcžen na porst tyšny a š njemu rjekny: *Tutón pjeršchcžen njech je čzi šnamjo teho šo šym ja domach a šebi se štarošču na tebe myšlu a šo chžyła čze nješkaženeho a šbožowneho po lėtach šašo domoj witacž; šlub mi, šo ša džėn trójžy na pjeršchcžen pohladacž a šebi pšchi tym na muje myšlišch: rano, pšchipošdnju a wjecžor. Ššyn jej to šlubi a do zušby wotešdže. Šižom přėni džėn šo na pucžu i towaršchemi šejna a i nimi džėšche. Wėchu to šjjo, kiž tež pucžowachu. Wjecžor wšchitžy do teješameje šorcžmy šašdžechu, šo bychu tam pšchenozowali. Šo wjecžeri čzi drušy mėnjachu, šo mohli, přjedy hacž je čžaš lehnycž hicž, šebi šhwilu i šhartami pohracž. Našch šyn prawje njechacše, ššoncžnje paš tola, došelž jeho čzi šjjo drušy napokoj njewoštajichu, šharty wša, šo by šobu hraš. Šunje šeleneho štareho mješ poršty šwojeje lėwizy tyšny, dha šo šwojeho pjeršchcženja dohlada, kiž bėšche jemu hacše tónšamy džėn rano jeho luba macž na porst tyšla. Na mješče šo nětko jejnych šlowow dopomni, šo dhrbi šo hracža hladacž, a — kacž budžišche jeho pčžola škola — tak šharty i ruki čžišny, wot blida štanj a do šwojeje šomorfi džėšche, šo by šo lehnyl. Šeho towaršchojo drje šo džiwachu a bėchu hnėwni, potom paš šo tutemu, kacž prajachu, „džiwnemu šwjatemu“, šmėjachu a dale hrajachu. Nětko tež drušy do šorcžmy pšchidžechu a čzi jeni tež hrajachu, drušy paš jeno pijachu, tak šo pšchezo wšcho žiwišcho hycž pocža. Našchi šjjo wandrowžy tež pšchi hracžu pijachu, šo buchu žiwišchi a šo i druhimi do rėčžow dachu. Wšchi tym wšchitžy pšchezo jeneje myšle njebėchu a duž jedyn pšchecžiwto druhemu rėčžecž pocžachu. Šo nēcžim wótre šlowa padachu a ššoncžnje šo do pukow dachu. Našchi wandrowžy buchu pšchi tym šhėtro roššakani, a došelž bėchu tež druhich šranili, buchu našajtra šajecži a šu ša to wjazy mėšazow w jaštwje šedžicž dhrbjeli. Našch wandrowški paš, kiž bė šo w prawym čžašu šwojeho pjeršchcženja dohladaš a šo pšchi tym na šwoju macž dopomniš, šmėdžišche našajtra šmėrom dale čžahnyčž. Na šwóji pjeršchcžen paš njeje ženje*

hladacž pšchestal a je šo šbožowny domoj wrócžil, haj, na njón hišchče džėnša, runjež je nětko 80 lėt šary, šwėru ša džėn trójžy hlada, šo by šo pšchi tym šwojeje maczerje a jejnych napominanjow dopomniš.

Tak dha chžemy, kacž tutón wandrowški šwoju macž, tež pšchezo Boha psched woczomaj mēcž a šo jeho napominanjow dopominacž; to naš hišchče wjele bóle psched hrėchom wuškowa.

A temu paš je pšchitajene, šo mamy jeho tež we wutrobje mēcž. We wutrobje jeho mēcž, to rėka, jeho lubowacž. Šohož mamy rad, teho mamy rad bliško pšchi šebi. Šan ščehnje šwoje džėcžo š wutrobje, hdyž chže jemu prajicž, šo jo lubuje. Boha paš mamy najšóle lubowacž; tón dhrbi w našchej wutrobje hycž. Hdyž paš jeho lubujemy, budžemy tež to čžinicž, šchtož wón chže, a teho šo wostajicž, šchtož wón njecha; potajšim šo hrėchom hladacž.

Šóh daj nam wšchitšim tu móž, jeho pšchezo psched woczomaj a we wutrobje mēcž. Ššmy-li tajžy, dha šmėjemy tež šmilnošcž se šwojimi bratrani a šdobom na pohanow nješabudžemy; pšchetož tón Šóh, kiž je poššlow š našchim wóžam šlal, šo bychmy my do njeho wėrili, tón chže, šo bychmy my tež poššlow š pohanam šlali a jich ša wėru došycž phtali.

### **Wažnošcž wėry.**

We wėrje šo wutroba šašo na Šožu wutrobu šlėhuje; potom čžerpamy hnadu. Ale wėricž dhrbimy. Šaž čžlowjek picž njemože, jeli hubu š žórklu njedžerži, tak njemóže šo móž žiwjenja do naš wuliwacž, hdyž šo we wėrje š žórklu žiwjenja njedžeržimy. Šlada-nje njepomha, ale picže. Wšpacž dhrbimy we wėrje na Šbóžniku. Wóh, kiž na šokomotivje njewišaja, te wostanu štejo a nješchidnu dale.

Morwy čžlowjek je džė tež čžlowjek, ale morwy. Něčhtó móže drje na Šbóžniku wšpacž, kacž morwy štam na čžėle, kacž drjewjana noha na šhromym. Šona je tež štam, ale drjewjany.

Šeli šwjaty Duch čžlowjeke jeho hrėchi njewotkrnje, dha je jemu čžert wotkrnje; potom paš je ššombžene, pšchetož potom žana wėra wjazy mėšta nima. Šeno telko mašch žiwjenja, šeltož mašch lubošče.

Duž poš a pij se žiweho žórkla, kiž je Šesuf Šhryštuš, dha budžėšch móž žiwjenja we šebi čžucž, mjenujžy lubošcž!

### **Pšchiwinjėnaj wojakaj.**

Bėšche to jednu njedželu lėta 1880, šo dwaj wojakaj po šerbškej wšy šhodžėšchaj. Bėšchaj na dowolenžu domoj pšchidšloj. Šedyn bėšche doški a šchwizny w bėlej šširakirškej uniformje, drugi paš ramjenity a šašadžity jako dragunar. Šolžy ša nimaj hladachu, a my džėcži bėžachmy nawšy, šo bychmy šo rjanymaj wojakomaj džiwake.

A jich šralowškej drašče pšchihodži šo tež jich mjeno: jedyn rėkašche Šjedrich, drugi Šhylem. Šotry Ššerb njeby pšchi tajšimaj mjenomaj na ššawnych pruššich šralow myššil, po šotrychž šralowšwėrni Ššerbjo šwojich hólžow mjenowachu? Šchto njeby i tajšim šwojim mjenom šo daš š čžėštnemu šwėrnemu žiwjenju napominacž? Šobaj tež tošame šwóšbne mjeno nješėšchaj, hacžrunjež njebėšchaj šwojej. Šlowušchez wobėmaj rėkachu, ale nowaj čžlowjekaj njebėšchaj, wjele bóle šary Šadam w nimaj šnježėšche. To šo bóršy šjewi.

Doško njebėšchaj i wojakow dom, dha bėchu poššnižy a reje we wšy. Šhylem bėšche šamopašchny a nahly; wón radny pijėšche a potom njebė i nim derje. Šehdy šo tež i druhimi hólžami šwadži. Šwón šo i šorcžmy tuli a ššhowa, a hdyž jeho nješchecžel nimo džėšche, na njeho ššocži ašdo njeho kašacše. Še šchėcž ranow wón šrawješche, pšchi šamym bėšche morwy. Šhylem pšchidžje do jaštwja.



Tež Bjedrich wjazh picz sapocza hacz bě trjeba. Mjes tym so řebi jeho towaršchojo něščto nalutowachu, řo derje woženichu a dopředka pšchindžechu, wón forcžmarjom formjesche a stejesche bórřny na čornej deszě. Wjefny najent pšřla jeho do hojernerje sa wopřizow. Bjedrich stróřny dom pšchindže a řa dolho ničzo nje-pijesche. Ale móže dha čžert pšchladowacz, řo jeho přjedawšči řlužobnik na dobrych puczach řhodži? To by něščto noweho byto. Njerofomni ludžo njemožachu Bjedrichowu stróřbořč a řbožownořč pšchenjesč, woni jeho nufowachu, řo by jeno jednu řchleńzu palenža řařo woptal, a ř tym běřche řónz. Wón nětko hórje pijesche dnžli přjedy a ničto njemožesche jeho ře řtaženja wutorhnyč.

Wylem běřche ř jařtwa puřchčženy. Ruřny drje njecžerpjesche, dořelž mějesche řjanu řiwnořč, ale řóždy řo jeho wobendže, pšchetož jeho wutroba běřche řatwjerdžena; wón mějesche řpodobanje na wřchěch hrořnořčach, hđžžkuli bě móžno, a pyřasche řwadu.

Řeta řańdžechu. Řa řas řo po wřny powjesč řořnjeře Rowuřchž Wylem je řabitny. Řařo běřchu pšřnizny byle. Wylem běřche w forcžmje ř mlodymi hólzami řarowal, čži pař běřchu jeho hrořneho čžinjenja nabyczi. Řdyž řo wón domoj motařche, džechu řa nim, řo byřhu jeho pšchemłóčžili. Ale řami wřchaf njewjedžachu, řchto čžinjachu. Řařajřra bu Wylem namařany a ř řaru domoj wjeseny; po něřotřnych hodyńach wudychny. Řřotko pšchod tym běřche řwěřna řuřodka jeho napominařa, řo by tola pořutu čžiniř — podarmo.

Řři řeta pořđžišcho pšchindžech řařo řas do domjazeřo wotřejřneho měřta. Pšchimach řa tamnyimi nowinami. Duž wohladam powjesč: „W Drjenoju pola G. bu čžlowjel wobwjeřeny namařany. Wón je řón 54 řet řary Bjedrich Rowuřch ře S. a je řo wobwjeřny, dořelž njeje mohł dořč palenža dořtacz.“ Tuřon muž běřche nařch řurařir. Moja řotra, řotraž pšchi mni ředžesche, prařesche: „Wěřch hřřchže, řařki řjany mlodženz wón běřche, hdyž ř wořalow domoj pšchindže ře řwojim pšchecželom Wylemom?“ Řě, nihdy njeřabudu, řo je palenz tuteju řjaneju mužow řřónzowal, řařny na čžele a na duřchi, řa čžaf a řa wěčnořč.

Řdy by řehdy 1880 řimaj něčto prařil, řo řařki řónz řměřetaj, dha byřchaj řo řemu wobaj řmjaloj. Ř ja prařu řebi, řy řjany mlodženzo, řiž řy twjerđřcho řtejřch hacz dub, palenz řež řebje powali, hdyž řo njewobročřišch, přjedy hacz je pořđže. Řlcohol je řwój najhrořniřchi njepřchecžel. Čžekň pšchod nim, řaž pšchod řadom. Řičto njetrjeba palenzej řlužicž, hdyž njeřha. Čžetóž čžze řwobodny byč, řón to móže. Džerž řo ř stróřřny mužam, prořch řwěřnych pšchecželom, řo byřhu ř tobu wořowali. Řřutym a řhrořřym pomřa Wóh. Řařcha wěřa je to dořycže, řotraž řwět pšchewinje.

S.

### Čžopřa a řwětřa řymřka nóz.

Řod řěřom řeži wjeřka, w řotrež řnata řwójřba byřli. 23. mařeho řóřka 1884 bě ř wječřora domjaza hrořřa ře řwořimaj dwořmaj džěřčomaj pšchod řhěřnyimi durřemi a pšřla pječřřetneho řanka, huřny ř řuki wuhnacž. Řořřušřny pařol běžesche a huřny woteřna, ale jena ře řadřa do pšchěrowa řlecza, hólčř řa njeř. Wjazh ničto prařiež njewjedžřřche, řako macž po řhwili řařo ř řhěže řtupiwřchi nihđže řwojeho džěřčza njewohlada. Duž řuřodžiny a pšchecželnizny řawořa; pyřachu w pšchěrowje, wo wřny, w řěřu; řa pšchěrowom běřchu džěřčaze řtopny widžecž, ale nihđže džěčzo řame.

Řyřa wjeř bě řřónčřnje do řěřa wuřřka, řony, džěčzi, mužojo. Čžyma pšchibjerasche, a řako bě w nozy wokořo dweju řař wulřa, řo řebi njemožachu hinar myřlicž, hacz řo jeno džěřčzowe čželřo nama-

řaju, řo řrudni pšchi měřacžku wřócžichu.

Řařajřra bu hacz dořodnja ř nowa pyřane, ale podarmo. Řa jena dobo řo wjeřele ř řěřa wofařche: „Džěčzo je namařane a je řiwe.“

Řuž ř druheje wřny, řiž mějesche w řěřu čžinicž, widžesche ř jenyř dořom džěčzo ř řebi pšchincž, řiž prořchesche: „Řjeř řme! řym řpřozny.“ Wěřche to mařny řank. Wřchřizny, řiž běřhu jeho pyřali, jeho ř wjeřelofčzu ř macžeri pšchinyřechu.

„Ale njeřny dha řo bořal?“ řo džěřčza prařchachu. „Řě, wřchaf řo njeje řaczniřo a řana nóz njeje byřa,“ řeřasche wotmowjenje.

„Řjeřny dha řymu mřel?“ — „Řě, jeleń je pšchřřchol a nje wohřjewal.“ řelenjowy řřed bě na řrawje widžecž.

Džěčzo ř Boha řrowe wofřa. 6. měřza na to pšchinyřechu řuřřřa jeho bratřřa ř řwřatej řřchčženizny a ř nim wot řarřchegu nowu řjanu přachtu na řřchčřřřnizny, na řotrež běřhu řřowa wuřchite: „řan Ř. 23.—24. mař. řóřka 1885.“ Řóz hjeř řutymaj dwořmaj dnřomaj bě řa řanka pořna řwětřa byřa. Wón je řwořim jandželam pšchřřařal řwoje dla.

### Wřchelake ř bliřka a ř daloka.

— Řařři Čžerbja řu w řralowřkej lubořči a řwěřnořči wě řwořim čžafu ř 70 řěřnemu narodnemu dnřej a ř 25 řěřnemu řnjeřřřřemu jubilejej řrala Řberta řrala Řbertowy řond nahromadžili. Řořajřko je řo, řaž je řo to řež wě wuřřawřach, jeho Řajeřřčči řralej Řbertej pšchepodatnych, wuprajřko, řo řo řań řóžde řeto narodny džer řrala Řberta, 23. haprleje, pořřebnyř wudowam řaře řemřjetnych řerbřřich wučerřow rořđželi, hdyž je řond na 3000 řr. řrořř. Dořelž je řo nětko řale wřřřofočž řonda dořřřa, řo w řym řečze přeni řřocz řań rořđželi. Řaž je řo řež w nowinach wofřewřko, řo řež řudy na to pořařa, řo mařa pořřebne wudowy řerbřřich wučerřow hacz do 20. měřza řwoje přřřřny pšchodřdyže wubjerkř řa řrala Řbertowy řond, řnjeřej řararřej Řólčej w Řakeřach, pšchřřřřacz.

— Řař řhěřřje móže řmjercž čžlowjeka pšchewwatač, wo řym řwěřčzi řařo řrudny wohnjowy podawř, řotřny je řo wutoru w řańřřich hodyńach wě Węgangowej řabřizny w Budyřchřnje řtal. 6 mužow wohnjoweje wobory, řotřny běřhu řo do palozeřo řwarjenja podali, njemožachu wupucz namařacz a řo řaduřřchdu a řwoju řmjercž namařachu. Woni řonu a wboře řřrořy řawořřaja. Čžeřke to dopuřchčženje Bóže řa ře wboře macžerje, řotrež řu nětko řame řteja ře řwořimi džěčžimi.

— Řny hřřchže řunřřocz lubny Čžerbow na to dopominamy, řo je njedřelu Řatare řerbřře řemřchjenje w Dražđžanach a řo čžyřli to řym řwořim, řotřny řu w Dražđžanach a w bliřřofči, w přawřym čžafu přřacz.

Wřchřřotowarřnja (přeparanda) řa řeminar wě Wójererach je řo nětko řako pořřednja wě wofřebřnyř mēřčze řbēřnyřa a wofřanu jenož dořalne pšchřřotowarřnje ře řeminarami řjednocžene. Duž běřhu řež přřozowanja řa řđžerženje pšchřřotowarřnje wě Wójererach jenož řař daloko ř wuřřchom, řo je Wójerowřka řeto dľeje wofřala hacz druhe. Wona je řwój dořny wuřřřř mēřa, řo je wjazh řerbřřich mlodženzow řo mohł na wučerřře powořanje pšchřřotowacz. Wěž řchulřřich wofřadow je, řo řo nětko řež wo to přřozujř, řo řny řerbřřich wučerřow, řotřny řu ř džřla w nēmřřich řchulach, do řwořřich řerbřřich řchulow dořřanu. ře pšchřřotowarřnje, řotrež řu řo wě řwořim čžafu dla wučerřřeje nuřny řakořřke, řu řo nětko řařo řbēřnyře, dořelž wučerřřka nuřa njeje a řerje wučerřře powořanje pšchepjelnjene. Řořředni 17 wučřomny Wójerowřkeje pšchřřotowarřnje řu pšchřřřřmanřře přuhowanje na řeminar wofřřali.